

ת"פ 33141/07/17 - מדינת ישראל נגד שמעון חי יחיאל יעקובי

בית משפט השלום בירושלים
ת"פ 33141-07-17 מדינת ישראל נ' יעקובי

בפני
בעניין: כבוד השופט ארנון איתן
מדינת ישראל

המאשימה

נגד

שמעון חי יחיאל יעקובי

הנאשם

גזר דין

כתב האישום ומהלך הדיון:

1. הנאשם הורשע על פי הודאתו ובמסגרת הסדר טעון בכתב האישום המייחס לו עבירה של הפרעה לעובד ציבור, לפי סעיף 288א{1} לחוק העונשין התשל"ז 1977. הוסכם בין הצדדים כי בטרם תישמע פרשת העונש יוגש תסקיר מאת שרות המבחן שיתייחס בין היתר גם לשאלת ההרשעה.
2. על פי הנטען בכתב האישום ביום 3.11.15 בשעה 19:23 ברחוב מבוא הרודיון בסמוך לבית מספר 1 רשם משה בן יוסף (להלן: "פקח חניה") דוח חניה לרכב הנאשם. מיד לאחר מכן הגיעה אמו של הנאשם אל פקח החניה וביקשה ממנו לבטל את הדוח. פקח החניה מסר לה שזה בלתי אפשרי. בעת שפקח החניה נכנס לרכבו עליו מופיע הכיתוב "עיריית מעלה אדומים-מוקד 107" הגיע הנאשם אל הרכב כאשר הוא אוחז בדוח ואמר לפקח "בן זונה עוד פעם אתה אני אזיין אותך". בהמשך הנאשם הרים את מגב הרכב והצמיד את הדוח לרכב, הטיח את כף ידו על לוח המחווונים של הרכב על פתחי יציאת האוורור, על דלת הרכב ולבסוף עקר את זכוכית מראת הרכב מצד ימין והניחה הרכב הפקח.
3. בעת מסירת התלונה התקשר אביו של הנאשם לפקח והורה לו לבטל את התלונה. אביו של הנאשם אמר לו: "אתה מכיר אותי אתה יודע מי אני".

תסקיר שרות המבחן:

4. בעניינו של הנאשם הוגשו שני תסקירים. אביא מתוכם בתמצית. בתסקיר מיום 27.2.19 צוין כי הנאשם כבן 34 נשוי ואב לשני ילדים בגילאים 2-4 בעל עסק עצמאי למיתוג אריזות. הנאשם סיים 12 שנות לימוד

עמוד 1

ושירות צבאי מלא. לאחר שחרורו פתח מספר חנויות לממכר מזון אותן מכר או סגר חלקן עקב הפסדים. הנאשם נעדר עבר פלילי. הנאשם ביצע במסגרת שרות המבחן צו של"צ בהיקף 250 שעות בגין הרשעה בעבירה של נהיגה תחת השפעת אלכוהול. כיום מנהל כאמור עסק עצמאי של מיתוג אריזות.

5. להתרשמות שרות המבחן הנאשם נטל אחריות על האירוע, אך הוא מצמצם מחומר. הנאשם תיאר היכרות מוקדמת עם הפקח והסביר את התנהגותו האלימה כלפיו כתגובה ליחס לא צודק שהפגין כלפיו הפקח. על פיהם רואה הנאשם עצמו כקורבן, נוטה להשליך את דפוסי התנהגותו על האחר, ומתקשה לראות את החלקים התוקפנים באישיותו.

6. בבחינת גורמי סיכוי מציין שירות המבחן כי העבירה בה הורשע הנאשם אינה מאפיינת את אורחות חייו ומערכת ערכיו הינה נורמטיבית, תפקוד תקין, והוא מצוי לדבריו בסביבה משפחתית תומכת ואוהבת ומגלה אחריות לילדיו. לצד זאת, עומד שרות המבחן על הפער הקיים בין האופן החיובי בו הציג עצמו לבין התנהלותו בפועל. הנאשם שלל את האפשרות להשתלב בתהליך טיפולי במסגרת שרות המבחן. באשר להרשעה אין שרות המבחן מתרשם כי במקרה זה תהא פגיעה ממשית בהיבט התעסוקתי, מאחר והוא עובד באופן עצמאי. בנסיבות האמורות שרות המבחן אינו בא בהמלצה לביטול ההרשעה. צוין, כי נבדקה האפשרות לביצוע צו של"צ על ידי הנאשם, והוא אף הופנה להכנת תוכנית מתאימה, אולם עד לכתיבת התסקיר לא פנה לראיון במקום ההשמה. ככל והרשעת הנאשם תיוותר, המליץ שרות המבחן על הטלת מאסר על תנאי, ובמידה ותבוטל להחתימו על התחייבות.

7. ביום 16.6.19, ובעקבות החלטת בית המשפט, הוגש תסקיר משלים בעניינו של הנאשם, במסגרתו פגש שרות המבחן פעם נוספת בנאשם. להתרשמותם הנאשם מבין את הנזקים וההשלכות של מעשיו, אולם מתקשה לערוך התבוננות מעמיקה על חלקיו התוקפניים. שרות המבחן ציין כי ההליכים המשפטיים והשלכותיהם כמו גם היותו אב לילדים ואיש משפחה מהווים גורמים מרסנים להתנהגות תוקפנית מצדו. באשר להרשעה צוין כי היא עלולה להשפיע על דימויו העצמי. נוסף לכך הביע הנאשם חשש מפגיעה בפרנסה בעקבות ההרשעה, שכן היא עלולה לחסום אפשרויות עתידות להגשת מכרזים לגופים ממשלתיים. בנסיבות אלו שב שירות המבחן על המלצתו, אך הוסיף שככל ויוחלט על ביטול הרשעה המלצתו הינה להטלת התחייבות כספית להימנע מעבירה.

תמצית טיעוני הצדדים:

8. המאשימה הפנתה תחילה לנסיבותיו האישיות של הנאשם בהן גילו והיותו נעדר עבר פלילי. צוין, כי בהתאם לעובדות המפורטות בכתב האישום, לאחר רישום הדו"ח, קילל הנאשם את הפקח, הצמיד את הדוח לשמשת הרכב ודפק עליו. צוין, כי במעשיו אלו פגע הנאשם בכבודם של משרתי הציבור והיכולת להבטיח את מילוי תפקידם. עוד צוין, כי הודאת הנאשם בשרות המבחן אינה מלאה והוא רואה עצמו קורבן באירוע. באשר לסוגיית ההרשעה ציינה כי הנאשם אינו עומד בתנאים שנקבעו בפסיקה לביטול הרשעה ואין בידו להצביע על נזק מוחשי וקונקרטי שייגרם לו. עוד נטען, כי הנאשם התנגד לעבור הליך שיקומי. באשר למתחם הענישה ציינה המאשימה כי הוא נע החל ממאסר על תנאי ועד למספר חודשי מאסר שיכול וירוצו על דרך עבודות השירות. בנסיבות האמורות עתרה להותרת ההרשעה על כנה, ובנוסף להטיל על הנאשם

מאסר על תנאי, קנס ופיצוי למתלונן.

9. ההגנה ציינה תחילה כי המדובר בנאשם נורמטיבי אב לילדים נעדר עבר פלילי. הוסף כי המדובר באירוע "איזוטרי" שנעשה כאקט מחאתי על כך שנרשם לנאשם הדו"ח. הוסף, כי המדובר באירוע שהתרחש לפני שלוש וחצי שנים וכתב האישום הוגש לבית המשפט בחלוף כשנתיים לאחר מכן. ההגנה הוסיפה, כי באותה תקופה היה הנאשם נתון בקשיים כלכליים, נתון שיכול אולי להסביר את התנהגותו באירוע. ההגנה ציינה כי ניתן לקבוע, בהתאם לכללים שנקבעו בהלכת כתב, שהנאשם עונה על הפרמטרים לאי הרשעה. בנסיבות אלו ביקשה שלא להרשיע את הנאשם, שכן בדרך זו לא יפגעו חייו והיכולת שלו להיכנס למכרזים ציבוריים בעסקיו.

10. הנאשם בסיום ציין כי הוא מבין כיום את חומרת מעשהו, והדבר נעשה בתקופה משברית בחייו. עוד הוסיף, כי הוא והפקח נמצאים כיום ביחסים טובים.

11. ביום 26.6.19 השלימו הצדדים את טיעוניהם לאור תוכנו של התסקיר המשלים. במסגרת זו שבו הצדדים על טיעוניהם. הנאשם שב והביע חרטה על מעשיו תוך התחייבות שהמקרה לא ישנה. הנאשם הוסיף, כי הרשעה תפגע בו שכן הוא ניגש למכרזים ציבוריים, ובמסגרת זו ייבדק תחילה רישומו הפלילי.

דיון: סוגיית אי ההרשעה:

12. הכלל במשפט הפלילי קובע כי נאשם שהוכחה אשמתו ונקבע כי ביצע עבירה, יורשע בדין ויישא בעונשו. הימנעות מהרשעה, הינה חריג לכלל זה, והשימוש בו נעשה במשורה בהתאם לכללים שנקבעו שהתוו בפסיקת בית המשפט העליון. נפסק, כי ניתן להגיע בגזר דין לתוצאה של אי הרשעה "רק בנסיבות יוצאות דופן, בהן אין יחס סביר בין הנזק הצפוי מן ההרשעה בדין לחומרתה של העבירה" (ר"ע 432/85 גדעון רומנו נגד מדינת ישראל (מיום 21.8.85)). בפסק הדין המנחה בעניין זה: ע"פ 2083/96 כתב נ' מדינת ישראל, פ"ד נב (3) 337, נקבעו שני תנאים מצטברים, המאפשרים להימנע מהרשעה ביחס לנאשם שנקבע לגביו כי ביצע עבירה. "ראשית, על ההרשעה לפגוע פגיעה חמורה בשיקום הנאשם, ושנית, סוג העבירה מאפשר לוותר בנסיבות המקרה המסוים על ההרשעה בלי לפגוע באופן מהותי בשיקולי הענישה האחרים...".

13. כפי שיפורט להלן, איני סבור כי מקרה זה הינו חריג לכלל המצדיק את ביטול ההרשעה, זאת ממספר טעמים: ראשית, סוג העבירה ונסיבותיה. הפרעה לעובד ציבור הינה עבירה הפוגעת באושיות שלטון החוק. חברה מתוקנת, אינה יכולה להרשות פגיעה בשליחיה, עת אלו ממלאים את תפקידם כחוק. באשר לנסיבות המקרה הרי שעובדות המקרה אומנם יחסו לנאשם עבירה אחת של הפרעה לעובד ציבור, אולם אלו כוללים תיאור עובדתי שאינו פשוט כלל ועיקר. כאמור, לאחר רישום הדוח וכניסת הפקח לרכב, הגיע הנאשם אל הפקח ונקט כלפיו באלימות מילולית קשה. בשלב הבא הדביק הנאשם את הדוח על שמשת הרכב, ובהמשך הטיח את כף ידו על לוח המחוונים של הרכב ופתחי האוורור שבו. שיאו של האירוע בעקירת מראת הרכב על ידי הנאשם.

14. בעניין זה ראיתי להפנות לדבריו של כב' השופט ס. ג'ובראן (ע"פ 6642/09 מדינת ישראל נ' גביש (30.12.09):

"הדעת אינה סובלת מעשי תקיפה של נציגי החוק אשר עושים את עבודתם נאמנה למען שמירת הסדר הציבורי ובטחון הציבור. יש להוקיע מעשים בהם אדם לוקח את החוק לידי, לשם הפרעה לעובדי ציבור במילוי תפקידם. מעשים אלו מערערים את המוסכמות הבסיסיות ביותר של החברה הדמוקרטית בה אנו חיים. חברה המכבדת את שלטון החוק ואת זכויותיו של הזולת לא תאפשר פגיעה בנציגי החוק, וכל פגיעה שכזו צריכה להיתקל בקיר ברזל של אפס סובלנות, על מנת לגדוע אלימות מסוג זה במהירות האפשרית...". שנית, נטילת האחריות במקרה זה אינה מלאה. כפי שתיאר שרות המבחן בתסקירו הראשון, הנאשם רואה עצמו קורבן באירוע, ונוטה להשליך דפוסי התנהגותו על האחר, והוא מתקשה לראות חלקים תוקפניים באישיותו שעמדו ברקע לביצוע העבירה. אכן בתסקיר המשלים גרס שרות המבחן כי הנאשם מבין כיום את הנזקים וההשלכות של מעשיו, אולם התרשמותם בדבר העדר יכולת מצדו להתבונן על חלקים התוקפניים שבו, נותרה בעינה. נוסף לכך הנאשם סירב להשתלב בתהליך טיפולי במסגרת שרות המבחן על מנת לבחון את התנהלותו בעבירה, אופן קשריו ויחסיו עם האחר, ובכלל זה ויסות דחפיו. הטעם השלישי נעוץ במידת הפגיעה בנאשם. בהתאם להלכה, תנאי זה הינו מצטבר למבחן שנקבע בפסיקה, ויש להוכיח נזק ממשי וקונקרטי, ואין די בהפניה לנזק עתידי אפשרי.

(ראו: רע"פ 9118/12 אלכסנדר פריגין נגד מדינת ישראל (1.1.13), ע"פ 8528/12 אלירן ציפורה נגד מדינת ישראל (13.3.13)). בהתאם לתוכנו של התסקיר הראשון להרשעה לא תהיה פגיעה ממשית בהיבט תעסוקתי, מאחר והנאשם עובד באופן עצמאי, זאת בנוסף להתייחסותו לעבירה כמפורט בו. בעניין זה ובהתייחס לטיעוני הסנגור ראיתי להוסיף, כי היותו של הנאשם אדם לו תחום עיסוק עצמאי בו לא נשקפת לו פגיעה מהרשעה, הוא השיקול המובא מצד שרות המבחן שלא להמליץ במקרה זה על אי הרשעה, ולא אך משום היותו בעל עסק עצמאי. לכך, מצטרפים שיקולים נוספים אותם ציין כאמור. אוסיף, כי גם בפני לא עמדה תשתית ראשונית לביסוס הטענה בדבר נזק ממשי, לבד מטענה כללית אודות רצון להתקשר עם גופים ממשלתיים בעתיד. בעניין "דימויו העצמי של נאשם", המובא כשיקול במסגרת התסקיר המשלים, הרי שבהתאם להלכה לנתון זה משקל יחסי והוא נשקל בין יתר השיקולים הנוגעים בסוגיית זו. (ראו: עניין תמר כתב שהוזכר לעיל).

12. בנסיבות אותן ציינתי לעיל, לא אוכל לקבוע כי זהו אחד מאותם מקרים מיוחדים הראויים להימנות בין היוצאים מן הכלל אשר בהם תימנע ההרשעה.

מתחם העונש ההולם:

13. בחינת הפסיקה הנוהגת בעבירה של העלבת עובד ציבור מלמדת על מתחם ענישה הנע על הציר שבין מאסר מותנה ו/או של"צ ועד מספר חודשי מאסר שיכול וירוצו על דרך עבודות השירות. (ראו: ע"פ 1779-04-16 מונדר בדיר נ' מדינת ישראל, ת"פ 32019-03-16 (15.2.17), מדינת ישראל נגד בן שקד: , (15.02.2017) ת"פ 24264-03-14 מדינת ישראל נ' משה חג'ג' }

מיקומו של הנאשם בתוך המתחם:

עמוד 4

14. בגזירת העונש המתאים לנאשם יש להתייחס בנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה (סעיף 40 יא' לחוק העונשין). הנאשם כבן 34 אב לשני ילדים רכים בשנים. הנאשם הודה בבית המשפט בעבירה שיוחסה לו והוא נעדר רישום פלילי מכל סוג שהוא. הבאתי בחשבון גם את חלוף הזמן מעת ביצוע העבירה (כשלוש וחצי שנים מעת האירוע). וכן את התרשמותו של שרות המבחן, באשר לגורמי הסיכוי עליהם עמד, ותפקודו התקין של הנאשם במסגרות חינוך.

15. באיזון בין השיקולים השונים, ראיתי לקבוע את מיקומו של הנאשם בתחתית מתחם הענישה ולגזור עליו את העונשים הבאים:

א. אני דן את הנאשם למאסר למשך חודשיים וזאת על תנאי למשך שנתיים שלא יעבור על העבירה בה הורשע.

ב. הנאשם יחתום על התחייבות בסך 2500 ₪ להימנע ביצוע העבירה בה הורשע וזאת למשך שנה. לא יחתום על ההתחייבות יאסר למשך 5 ימים.

5129371 זכות ערעור לבית המשפט המחוזי בתוך 45 יום.

הערך החברתי אשר נפגע כתוצאה מעבירת העלבת עובד ציבור ועבירת ההפרעה לשוטר במילוי תפקידו, הינו הגנה על שלומם וביטחונם של אנשי אכיפת החוק ובאופן רחב יותר, כיבוד שלטון החוק והגנה על עקרונות המשטר הדמוקרטי.

ניתן היום, ט"ו תמוז תשע"ט, 18 יולי 2019, בהעדר הצדדים.